

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU



INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 23 (1)

IZDAN 1 JANUARA 1937

PATENTNI SPIS BR. 12712

Societa Industrie Chimiche, Genova, Italija.

Postupak za čišćenje i beljenje ulja, masti (glicerida) i masnih kiselina, dobivenih na proizvoljan način iz zrnavlja, koje sadrži ulje, iz maslina, iz droždina i iz podkožne slanine, koja imaju proizvoljnu kiselinu, ili koja su delimično prečišćena, ili pak iz zaostataka ili poluproizvoda od rafinovanja pomenutih proizvoda i iz drugih produkata biljnog porekla.

Prijava od 21 septembra 1935.

Važi od 1 januara 1936.

Traženo pravo prvenstva od 23 avgusta 1935 (Italija).

Predmet ovog pronalaska jeste postupak za čišćenje i beljenje ulja, masti (glicerida) masnih kiselina i smola, dobivenih na proizvoljan način (cedenjem, ekstrahovanjem pomoću organskih sredstava za rastvaranje ili drugim hemiskofizičkim postupcima) iz zrnavlja koje sadrži ulja, iz maslina, iz komina i iz podkožne slanine, koja imaju proizvoljnu kiselinu ili koja su delimično rafinovana, ili pak iz zaostataka ili poluprodukata od rafinovanja pomenutih proizvoda.

Takav se jedan postupak sastoji u tome, što se pomenuta ulja, masti, masne kiseline i smole, ili njihove mešavine rastvaraju u organskim sredstvima za rastvaranje (benzin, trihloretilen, dihlloretilen i druga poznata sredstva za rastvaranje) i zatim se deluje na rastvor pomoću absorbujućih ili filtrirajućih substanci i pomoću hemiskih koagulišućih polimerizujućih i karbonišućih reaktiva, u cilju da se postigne željeno čišćenje i beljenje. Na ovaj način se ulje ili mast ili masna kiselina ili pak njihova mešavina, rastvoreni u kakvom

gore pomenutom rastvarajućem sredstvu, izlažu tretiranju pomoću kakve supstance, koja deluje na produkt fizički kao filtrujuće sredstvo, kao infuzorna zemlja, ili pak kao absorbujuće sredstvo, kao životinjski ugljen, koji je pripremljen za ovaj cilj, ili pak glina za beljenje ili silika-gel; i pre ili za vreme ili po pomenutom tretiranju filtrujućom ili absorbujućom substancom, pomenuto se ulje, mast ili masna kiselina ili njihova mešavina, dok je rastvoreno u kakvom rastvarajućem sredstvu, izlaže hemijskoj reakciji sa jednim ili više hemiskih reaktiva; soli, kiseline, neorganske ili pak organske baze, (kao bezvodni sulfat aluminijuma, sumporna kiselina, fosforna kiselina, fluorovodonična kiselina, oksalna kiselina, organske sulfonkiseline, voda, natriumkarbonat, bariumkarbonat, kalciumkarbonat, bariumoksid, i t. d.) upotrebljene su u minimalnim količinama. Pomenuto tretiranje se izvodi pri običnoj temperaturi, ili pak u toploti, ili pak pri temperaturi ključanja sredstva za rastvaranje, ili pak pri visokim

temperaturama kada se radi pod pritiskom. U slučaju kada se radi u hladnom stanju, potrebno je energično mučenje, koje može biti postignuto mehanički ili na kakav drugi proizvoljan način. Ako se tretiranje izvodi u toploti, mučenje (mešanje) se može još izvoditi mehaničkim putem, ili pak koristeći prirodna konvektivna kretanja tečnosti koja proizilaze usled zagrevanja, ili proizvedeći na podesan način pomenuta kretanja tečnosti u ključanju i u reakciji. U slučaju kada se tretiranje izvodi pod pritiskom, cev za paru treba da bude obuhvaćena kakvim sigurnosnim uređajem, koji je u stanju da višak pare, kada pritisak prede radni pritisak, smanji kakvim sredstvom za hlađenje, koje kondenzujući pomenute pare ove vraća u glavni sud za rastvarajuće sredstvo. Na cevi za rasterećenje pare, pred sigurnosnim uređajem treba da se postavi kakva ekspanzionna komora sa zaštitnim uređajima u cilju da se zaustavi pena i mlazevi tečnosti, koji su mehanički zahvaćeni.

Postupak po pronalasku može u praksi biti primenjen bez neke izmene instalacija za ekstrahovanje ulja iz zrnevlja koje sadrži ulja i iz droždina od maslina radi oduzimanja boje i čišćenja kiselih ulja, koja su ekstrahovana iz pomenutog zrnevlja i iz droždine od maslina. Postupa se prema sledećem: Mešavina kiselog ulja i filtriranog benzina i pri istoj koncentrisanosti kao pri izlasku iz ekstraktora, ili pak koncentrisana do sadržine 30—35 % ulja u aparatu za koncentrisanje, koji je izveden na proizvoljan način, prelazi u aparat za beljenje u toplom stanju sa mehaničkim mešanjem ili sa konvektivnim mešanjem.

U mešavinu se uvodi 1,5%—3 % gline koja oduzima boju i približno 0,02 % jedne od gore pomenutih kiselina, koja znatno povećava moć oduzimanja boje; vrši se zagrevanje do ključanja sredstva za ras-

tvaranje i meša se dok se ne postigne željeno oduzimanje boje i željena čistoća. Treba primetiti da se ovo može izvoditi čak i pri većim temperaturama no što je tačka ključanja sredstva za rastvaranje, ili čak i pri nižim temperaturama. Tretiranje se poboljšava dodavanjem mešavini u reakciji kakve druge gore navedene baze. Čim je oduzimanje boje i čišćenje završeno, izdvaja se glina za oduzimanje boje pomoću filtrarskih presa.

Najzad u aparatu za kontinualno ili diskontinualno destilisanje, koji u specijalnom slučaju ne treba da bude konstruisan iz metala koji može biti nagrizan organskim kiselinama, eliminiše se iz mešavine sredstvo za rastvaranje, pri čemu se dobija izbeljeno i očišćeno ulje.

Patentni zahtev:

Postupak za čišćenje i beljenje ulja, masti (glicerida) i masnih kiselina i smola, dobivenih na proizvoljan način, iz zrnevlja koje sadrži ulja, iz maslina, iz droždine i iz podkožne slanine, proizvoljne čvrstine, ili koja su delimično rafinovana, ili iz smola ili poluproizvoda od rafinovanja pomenutih produkata, naznačen time, što se pri povoljnoj temperaturi, koja se može menjati prema upotrebljenom sredstvu za rastvaranje i prema pritisku, pomenuta ulja, masti i masne kiseline i njihove mešavine, koje su prethodno stavljene u rastvor, tretiraju pomoću kakve gline za beljenje, ugljena za oduzimanje boje ili infuzorne zemlje ili t.sl. u prisustvu malih količina organskih kiselina ili mineralnih kiselina ili soli, koje deluju kao katalizatori ili kao reaktivi, do postizanja, po eliminisanju sredstva za rastvaranje, izbeljenog i očišćenog ulja ili kiseline.